

L'AUTISME EN FEMENÍ: Afinant la mirada

Barcelona, 8 de febrer de 2022

Núria Farrés: Psicòloga i psicoterapeuta. Coordinadora clínica del Centre Carrilet. Professora i membre associada de l'ACPP.

Júlia Miralbell. PhD: Neuropsicòloga. Coordinadora del centre de Diagnòstic i assessorament en TEA i i membre del Centre d'investigació i formació Carrilet. Professora associada Dept. Psicologia clínica i psicobiologia. Universitat de Barcelona

Índex

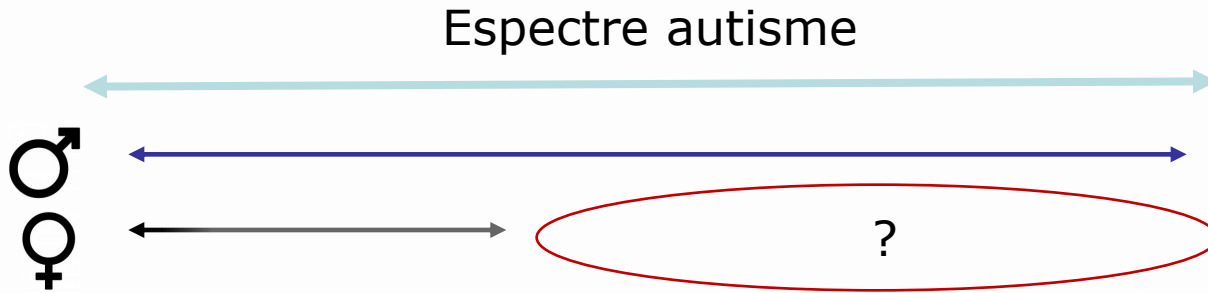
Il·lustració d'Albert Arrayás del llibre "El Secret de la Luna" de Tali Vaimberg

- Autisme en femení:
afinant la mirada
  - Un biaix de gènere
  - Característiques
  - Comorbilitats
- Detecció, diagnòstic i intervenció
- Cas clínic

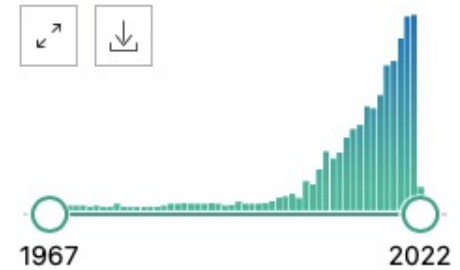

UN BIAIX DE GÈNERE

4 nois: 1 noia? NO → **2:1!!**

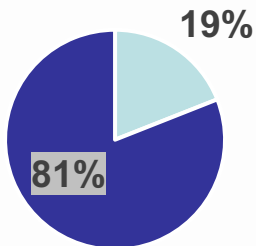
RESULTS BY YEAR

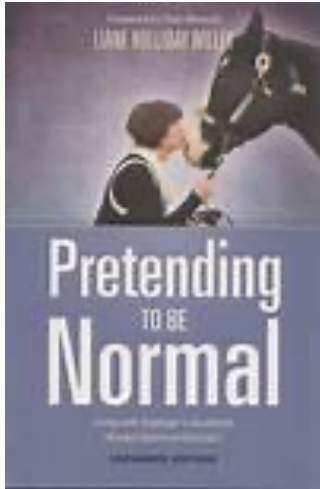
Publicacions a Pubmed:
"Autisme gender differences"

Distribució d'usuaris dels Centres de Carrilet segons sexe/ gènere

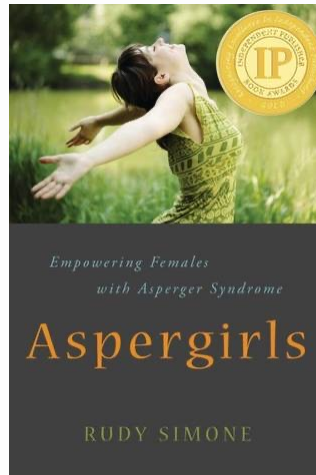
Unitat de diagnòstic
1:4

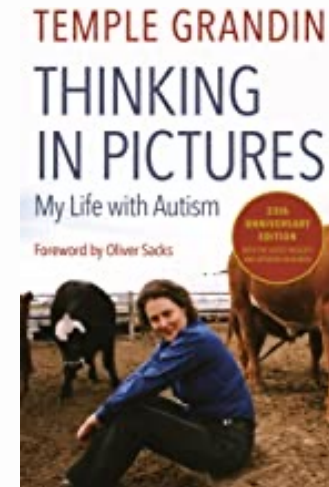
CARACTERÍSTIQUES

Liane Holiday (2014)

Rudy Simone (2010)

Temple Grandin (2006)

DIFERÈNCIES

- **Qualitat:** Fenotip femení
- **Quantitat:** menor intensitat de símptomes TEA i més comorbiditats
- **Desenvolupament:** diagnòstic TEA més tardà

FENOTIP FEMENÍ

Dificultats en ISR i comunicació similars, menys IR i conductes estereotipades

Mecanismes compensatoris (observació, camuflatge i disculpes)

TABLE 1 Anecdotal Descriptions About Behavioral Sex/Gender Differences in Autism^{43,44,49}

Domain	Characteristics More Often Present in Females Than in Males
Social interaction	<ul style="list-style-type: none"> Greater awareness of the need for social interaction Desire to interact with others Passivity (a "loner"), often perceived as "just being shy" Tendency to imitate others (copy, mimic, or mask) in social interactions, which may be exhausting Tendency to "camouflage" difficulties by masking and/or developing compensatory strategies One or few close friendships Tendency to be "mothered" in a peer group in primary school but often bullied in secondary school
Communication	<ul style="list-style-type: none"> Better linguistic abilities developmentally Better imagination (fantasizes and escapes into fiction and pretend play, but is prone to being nonreciprocal, scripted, and overly controlled)
Restricted, repetitive patterns of behavior, interests, or activities	<ul style="list-style-type: none"> Restricted interests tend to involve people/animals rather than objects/things (e.g., animals, soap operas, celebrities, pop music, fashion, horses, pets, and literature), which may be less recognized as related to autism
Other	<ul style="list-style-type: none"> Tendency to be perfectionistic, very determined Tendency to be controlling (in play with peers) High (passive) demand avoidance Tendency to have episodes of eating problems

Lai et al., 2015

Interacció social recíproca

- **Dificultats de comprensió del món mental propi i dels altres**

Evasió al món de les sensacions o IR   Control de l'altre i la situació

Sistematització del món social!

"M'agrada estar amb les persones que conec però no amb les que no conec, perquè ja sé el que faran i com. Així no fico la pota"

Observació i aprenentatge

Aprenentatge a través de la ficció: llibres, telenovel·les..

Joc de rols

Interacció social recíproca

CAMUFLATGE: EMMASCARAR O COMPENSAR

- Imitació: seguiment guions socials i funcionament adhesiu (còpia del to de veu, gestos...)
- Múltiples rols segons el context – fals self

“You Must Become a Chameleon to Survive”: Adolescent Experiences of Camouflaging

Courtney J. Bernardin¹ · Erica Mason² · Timothy Lewis³ · Stephen Kanne⁴

Table 1 Summary of patterns in camouflaging motivations and consequences

Patterns by diagnosis	<i>Neurotypical participants</i> Motivation: To fit in and make friends Positive consequence: To be perceived positively, to gain future opportunities	<i>Autistic participants</i> Motivation: To avoid negative experiences Positive consequence: To make and keep friends
Patterns by sex	<i>Male participants</i> Camouflaging is easy Feel positive or neutral after	<i>Female participants</i> Camouflaging is difficult Feel negative or drained after
Patterns by sex within autistic participants	<i>Autistic males</i> Least likely to feel inauthentic after camouflaging Most likely to say nothing bad comes from camouflaging Most likely to be unsure of motivation for camouflaging	<i>Autistic females</i> Camouflage to avoid negative perceptions and avoid teasing/bullying Some described camouflaging in order to hide autism from others

“Era com un camaleó, era diferents personatges. Fins i tot cada dia podia canviar en funció de l’entorn”

Interacció social recíproca

En cas de respostes socialment poc adequades

No es disculpen

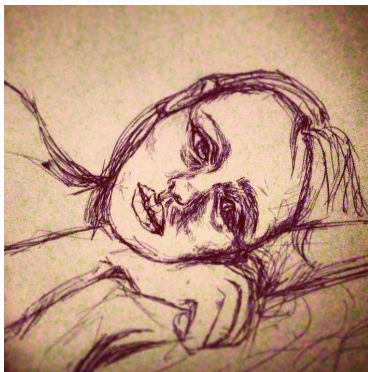
Sovint
CONFLICTE

DISCULPES i compensació

Evitació del conflicte

"Ui, no volia dir que estiguessis grassa! Només volia dir que el teu IMC ha canviat, que és una mica més...Disculpa que a vegades dic coses sense pensar!"

CANSAMENT
Necessitat de recuperar-se de l'esforç social en **solitud**

*Què faig quan torno a casa?
Dormir, dormir i dormir, és la única manera de recuperar-me*

Interessos restringits i conductes estereotipades

Patiment i esforç

Evasió al món sensorial

Control: conductes obsessives i IR

Descontrol: explosió conductual

Temes socialment més comuns: ex. cavalls, cantants...

- Porten l'interès a l'extrem, intensiu

Moviments i conductes més estereotipades en relació al camuflatge

"Jo volia aprendre el piano i m'hi passava tantes hores que en una setmana ja en sabia. Podia estar fins les 4 o les 5 de la matinada sense ni adonar-me'n"

Altres característiques

- **Hipersensibilitats**
- **Emocionalitat**
  - Inestabilitat emocional (tormentes emocionals)
  - Extrema sensibilitat a l'estat emocional de l'entorn (contagi emocional)
- **Identitat de gènere i orientació sexual**
  - Tomboy (el noiot)
  - Interès sexual apareix entre 5 anys més tard que la resta d'adolescents (Atwood, 2015)

"Si alguna cosa em fa posar contenta o trista, ràpidament passo a estar extremadament contenta o trista. No tinc estats intermitjos i és gairebé impossible regular la meva resposta!"

Elevated rates of autism, other neurodevelopmental and psychiatric diagnoses, and autistic traits in transgender and gender-diverse individuals

TRAJECTÒRIA DE DESENVOLUPAMENT

Trets TEA similars als nens a la 1a infància i reducció dels trets al llarg del temps (masking)

- No diferències en edat ni tipus de primeres preocupacions en pares/mares 18-24m (Ramsey et al., 2018; Walsh et al., 2021)

Trets TEA

Comorbilitats

Comorbilitats i disfunció social augmenten, sobretot durant l'adolescència

Les expectatives de gènere podrien influenciar?

(Gheelhand et al., 2019)

COMORBIDITATS

- Nenes i noies **major simptomatologia internalitzant** i dificultats socials (Lai et al., 2015)

- **Ansietat**

- Generalitzada, de separació, fòbies específiques

- **Depressió**

Major risc de suïcidi

3 vegades més que nenes i noies sense autisme (Kaley et al.,)

- Trastorn de conducta alimentària
- Mutisme selectiu
- Altres trastorns del desenvolupament (ex. TEL)

Índex

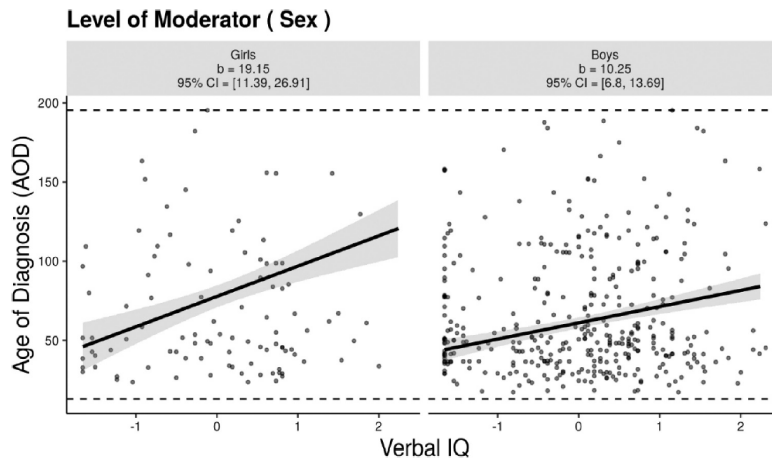

Il·lustració d'Albert Arrayás del llibre "El Secret de la Luna" de Tali Vaimberg

- Autisme en femení:
afinant la mirada
  - Un biaix de gènere
  - Característiques
  - Comorbiditats
- **Detecció, diagnòstic i intervenció**
- Casos clínics

DIAGNÒSTIC

Diagnòstic més tardà

McDonnell et al., 2020, *JCCAP*; Also see Harrop et al., 2020, *Autism Res*; Kentrou et al., 2018, *Autism*

Biaix en les eines diagnòstiques

- Ítems de les eines "gold Standard" pel diagnòstic (ADI-R i ADOS (Lord et al., 2012) esbiaixats pel fenotip TEA masculí

<https://www.scenicrimpsychology.com/assessments.html>

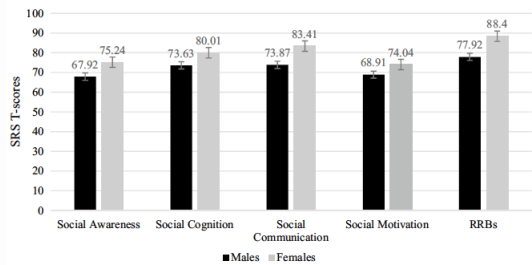

<https://blogs.ucv.es/logopedia/formacion-en-la-ucv-del-adi-r-un-instrumento-diagnostico-para-el-autismo/>

Més severitat per rebre el diagnòstic

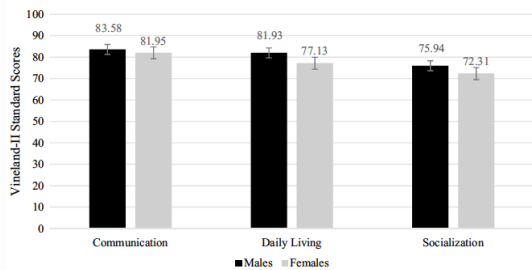
Les dones requereixen de més comorbiditats cognitives/ emocionals / mèdiques conductuals per rebre el diagnòstic

Autistic boys and girls (mean=10 years) **matched on ADOS scores**

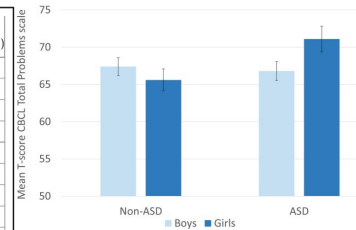
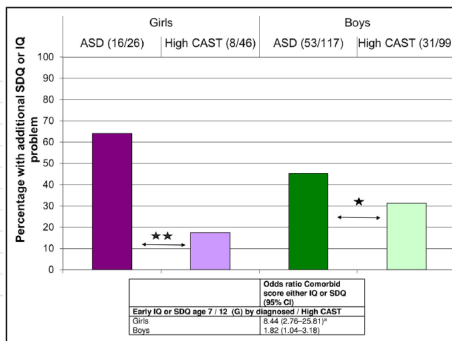

“...females who ultimately met criteria on gold-standard diagnostic measures were more severely affected in real-world settings than their male counterparts.”

Gendered expectations might matter. (Geelhand et al., 2019, *Mol Autism*)

Ratto et al., 2018, *JADD*

Dworzynski et al., 2012, *JAACAP*
 Duvetot et al., 2017, *Autism*

Cal desenvolupar barems diferents homes i dones (punt de tall per considerar TEA clínicament significatiu menor en dones)

Confusió amb altres diagnòstics

- **La simptomatologia associada (comorbiditat) rep el diagnòstic principal**
  - Trastorn de llenguatge
  - TDAH / Trastorn de regulació
  - Ansietat
  - Depressió
  - Trastorn de conducta alimentària (anorèxia nerviosa)
  - Mutisme selectiu
- **Error diagnòstic**
  - Trastorn límit de personalitat
  - Trastorn bipolar

“Vaig començar amb un diagnòstic de TDAH, després fòbia social, jo a més tinc hipersensibilitats... i quan em van dir autisme primer vaig dir: no pot ser, si sóc una dona! Però després vaig veure que encaixava.”

Famílies desconcertades, confoses.. no ajuden a la comprensió.

ELEMENTS ESSENCIALS PEL DIAGNÒSTIC

Observació

Informació qualitativa (anamnesi)

Història de desenvolupament

INTERVENCIÓ

Il·lustració d'Albert Arrayás del llibre "El Secret de la Lluna" de Tali Vaimberg

TAKE HOME!

Existeix un **biaix de gènere** en la descripció de l'autisme

Les nenes i noies tenen les mateixes **dificultats socials i menys IR** però solen passar desapercebudes pels mecanismes d'**emascarament**.

Hi ha un **alt nivell de patiment** que es manifesta amb més risc de simptomatologia internalitzant i risc de suïcidi.

Pel diagnòstic, a més de les proves específiques, sempre hem de donar importància a la **narració** de la persona i els seus familiars i la **història de desenvolupament**

Moltes gràcies!!

carrilet@carrilet.org

Bibliografia

Lai MC, Lombardo MV, Auyeung B, Chakrabarti B, Baron-Cohen S. Sex/gender differences and autism: setting the scene for future research. *J Am Acad Child Adolesc Psychiatry*. 2015 Jan;54(1):11-24. doi: 10.1016/j.jaac.2014.10.003. Epub 2014 Oct 16. PMID: 25524786; PMCID: PMC4284309.

McDonnell CG, DeLucia EA, Hayden EP, Penner M, Curcin K, Anagnostou E, Nicolson R, Kelley E, Georgiades S, Liu X, Stevenson RA. Sex Differences in Age of Diagnosis and First Concern among Children with Autism Spectrum Disorder. *J Clin Child Adolesc Psychol*. 2021 Sep-Oct;50(5):645-655. doi: 10.1080/15374416.2020.1823850. Epub 2020 Nov 2. PMID: 33136459.

Ramsey RK, Nichols L, Ludwig NN, Fein D, Adamson LB, Robins DL. Brief Report: Sex Differences in Parental Concerns for Toddlers with Autism Risk. *J Autism Dev Disord*. 2018 Dec;48(12):4063-4069.